

IV.2. Zabytki wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków

Zgodnie z art. 21. *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* "ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy". Ewidencją zostają objęte zabytki architektury i budownictwa: zespoły i obiekty o istotnych, lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych. Obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomości spoczywa na Burmistrzu Miasta i Gminy Ruciane-Nida (art. 22. pkt 4. *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*). Miasto i Gmina Ruciane-Nida posiadają aktualny wykaz obiektów zabytkowych, objętych ewidencją gminną (GEZ).

Zaktualizowany wykaz stanowi podstawę sporządzenia kart ewidencji gminnej. Wzór karty adresowej został określony w *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* (Dz. U. z 2 czerwca 2011 poz. 661). Ewidencja gminna powinna podlegać okresowej aktualizacji, polegającej m.in. na wykreśleniu z ewidencji obiektów nieistniejących oraz gruntownie przebudowanych (zmiana bryły budynku, układu i wielkości otworów okiennych, skucie wystroju elewacji etc.), a także uzupełnianiu o wpisy do rejestru zabytków, nowe ustalenia naukowe dotyczące uzupełniania i weryfikacji wykazu zabytków i stanowisk archeologicznych na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Jej zmiany nie powodują unieważnienia ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz gminnego programu opieki nad zabytkami.

o Gminna Ewidencja Zabytków (GEZ)– zabytki nieruchome
Ewidencją gminną Miasta i Gminy Ruciane-Nida objęto 306 obiektów (**Tabela 3.**), w tym również zespoły obiektów. Najliczniejszą grupę obiektów ujętych w ewidencji (w tym obiektów objętych ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków) stanowią zabytki zlokalizowane w obrębie wsi i zespołów podworskich. Wokół miejscowości występują także cmentarze.

o Gminna Ewidencja Zabytków (GEZ)– zabytki archeologiczne
Opracowanie zostało poprzedzone kwerendą w archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie, Delegatura w Ełku. Poszukiwania archiwalne dotyczyły stanowisk odkrytych i zweryfikowanych w trakcie Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) prowadzonej w latach 80. XX w. oraz stanowisk, których badania, głównie interwencyjne, podjęto pod koniec lat 90. XX w. i po roku 2000. W wyniku poszukiwań archiwalnych ustalono, że obecnie na terenie Gminy i Miasta Ruciane-Nida jest 11 stanowisk i (**Tabela 4.**). Uwzględnione w opracowaniu stanowiska należą do tzw. typu płaskiego (ślady osadnictwa).

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr X/70/2015
Rady Miejskiej Ruciane-Nida
z dnia 24 czerwca 2015r.

XII. Wykazy zabytków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ)

TABELA 3.

MIASTO I GMINA RUCIANE -NIDA. WYKAZ ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH UJĘTYCH W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Informacja o wpisie do rejestru zabytków
1.	Borek	leśniczówka w zespole leśniczówki	Borek	
2.	Borek	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Borek	
3.	Gałkowo	dom	Gałkowo 6	
4.	Gałkowo	dom	Gałkowo 7	
5.	Gałkowo	dom	Gałkowo 11	
6.	Gałkowo	dom	Gałkowo 13	
7.	Gałkowo	dom	Gałkowo 16	
8.	Gałkowo	dom	Gałkowo 24	
9.	Gałkowo	dom	Gałkowo 37	
10.	Gałkowo	dom	Gałkowo 38	
11.	Gałkowo	szkoła w zespole szkoły	Gałkowo 40	
12.	Gałkowo	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Gałkowo 46	
13.	Gałkowo	karczma ze Sztynortu obecnie gospoda	Gałkowo 46	
14.	Gałkowo	cmentarz staroobrzędowców	północno zachodni kraniec wsi	
15.	Gałkowo	cmentarz ewangelicki	w centrum wsi pomiędzy drogami	
16.	Gałkowo	cmentarz ewangelicki	na zachód od wsi	A- 2880 z 4.09.1989 r.
17.	Gąsior	leśniczówka w zespole leśniczówki	Gąsior 1	
18.	Gąsior	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Gąsior 1	
19.	Gąsior	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Gąsior 1	
20.	Iwanowo	cmentarz staroobrzędowców	we wsi, po zachodniej stronie drogi	
21.	Iwanowo	cmentarz ewangelicki	na skraju lasu, po wschodniej stronie polnej drogi	A-2900 z 4.09.1989 r.
22.	Iznota	cmentarz ewangelicki	na górze przy	

			<i>rozwidleniu dróg, na wschód od wsi</i>	
23.	Iznota	cmentarz ewangelicki	<i>w centrum wsi, na północ od drogi</i>	
24.	Iznota	cmentarz ewangelicki	<i>w centrum wsi, na południe od drogi</i>	
25.	Kadzidłowo	chałupa z Dąbrów w zespole oberży pod psem	Kadzidłowo 1	A-4288 z 12.02.2009 r.
26.	Kadzidłowo	chałupa z Warnowa w zespole oberży pod psem	Kadzidłowo 1	A-4288 z 12.02.2009 r.
27.	Kadzidłowo	dom w zespole oberży pod psem	Kadzidłowo 1	A-4288 z 12.02.2009 r.
28.	Kadzidłowo	łamus w zespole oberży pod psem	Kadzidłowo 1	A-4288 z 12.02.2009 r.
29.	Kadzidłowo	chata w zespole oberży pod psem	Kadzidłowo 1	A-4288 z 12.02.2009 r.
30.	Kadzidłowo	budynek w zespole oberży pod psem	Kadzidłowo 1	A-4288 z 12.02.2009 r.
31.	Kadzidłowo	magazyn w zespole oberży pod psem	Kadzidłowo 1	A-4288 z 12.02.2009 r.
32.	Kadzidłowo	dom	Kadzidłowo 3	
33.	Kadzidłowo	dom	Kadzidłowo 5	
34.	Kadzidłowo	cmentarz staroobrzędowców	na wschód od drogi do zabudowań Oberży pod psem	
35.	Kadzidłowo	cmentarz wojsk napoleońskich	na wschód od drogi do zabudowań Oberży pod psem, w głębi lasu	
36.	Karwica	dom	Karwica 10	
37.	Karwica	dom	Karwica 12	
38.	Karwica	dom	Karwica 13	
39.	Karwica	dom	Karwica 14	
40.	Karwica	dom	Karwica 15	
41.	Karwica	dom	Karwica 31	
42.	Karwica	dom	Karwica 38	
43.	Karwica	dom	Karwica 42	
44.	Karwica	dom	Karwica 43	
45.	Karwica	dom	Karwica 44	
46.	Karwica	dom	Karwica 46	
47.	Karwica	szkoła obecnie dom	Karwica 51	
48.	Karwica	cmentarz ewangelicki	przy drodze prowadzącej na południowy wschód o wsi do lasu	A-2602 z 11.01.1989 r.
49.	Karwica	cmentarz ewangelicki	w rozwidleniu drogi do jeziora od zachodu i drogi polnej od południa	
50.	Karwica	cmentarz ewangelicki	w lesie na zachód od drogi Karwica - Krzyże	
51.	Karwica Kolonia,	cmentarz ewangelicki.	przy drodze	

			prowadzącej z Karwicy Kolonii w kierunku wschodnim do lasu	
52.	Karwica Mazurska	schron dla dwóch drużyn /?/ piechoty(1/SPL)	w lesie, na południe od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
53.	Karwica Mazurska	blockhaus dla ckm i piechoty(2/SPL)	Na skraju lasu, na północ od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
54.	Karwica Mazurska	blockhaus dla ckm i piechoty, (3/SPL)	Na skraju lasu, na północ od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
55.	Karwica Mazurska	schron dla dwóch drużyn piechoty, (4/SPL)	w lesie, na północ od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
56.	Karwica Mazurska	blockhaus dla ckm i piechoty, (5/SPL) budynek dworca	na północ od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
57.	Karwica Mazurska	schron dla drużyny piechoty, (6/SPL)	w lesie, na północ od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
58.	Karwica Mazurska	blockhaus dla ckm i piechoty, (7/SPL)	w lesie, na północ od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
59.	Karwica Mazurska	blockhaus dla ckm i piechoty, (8/SPL)	w lesie, na północ od linii kolejowej Szczytno – Ruciane Nida	
60.	Karwica Mazurska PKP	dom mieszkalny w zespole dworca kolejowego przy linii kolejowej Ruciane - Nida– Szczytno, 1885 r.	Karwica Mazurska 1	
61.	Karwica Mazurska PKP	budynek gospodarczy w zespole dworca kolejowego przy linii kolejowej Ruciane – Nida – Szczytno, 1885 r.	Karwica Mazurska 1	
62.	Karwica Mazurska PKP	dom mieszkalny w zespole dworca kolejowego przy linii kolejowej Ruciane - Nida – Szczytno, 1885 r.	Karwica Mazurska 2	
63.	Karwica Mazurska PKP	budynek gospodarczy w zespole dworca kolejowego przy linii kolejowej Ruciane - Nida – Szczytno, 1885 r.	Karwica Mazurska 2	
64.	Karwica Mazurska PKP	cmentarz ewangelicki	na północ od linii kolejowej , ok. 100 m od na wschód od stacji	

65.	Karwica Mazurska	mogiła żołnierza niemieckiego	na zachód od drogi prowadzącej obok stacji Karwicę Mazurską, po północnej stronie linii kolejowej	
66.	Końcewo	dom	Końcewo 3	
67.	Końcewo	budynek gospodarczy	Końcewo 3	
68.	Końcewo	dom	Końcewo 7	
69.	Końcewo	dom	Końcewo 12	
70.	Końcewo	dom	Końcewo 13	
71.	Końcewo	dom	Końcewo 18	
72.	Końcewo	szkoła w zespole szkoły	Końcewo 11	
73.	Końcewo	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Końcewo 11	
74.	Końcewo	cmentarz ewangelicki	na pd. zach. od wsi	A-2898 731 5.09.89
75.	Kończewo Leśniczówka	leśniczówka w zespole leśniczówki	Kończewo Leśniczówka 1	
76.	Kończewo Leśniczówka	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Kończewo Leśniczówka 1	
77.	Kończewo Leśniczówka	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Kończewo Leśniczówka 1	
78.	Kończewo Leśniczówka	cmentarz ewangelicki	na wzgórzu, ok. 300 m na zachód od leśniczówki	
79.	Kowalik	cmentarz ewangelicki	przed dawnymi zabudowaniami wsi, na południe od drogi	
80.	Krzyże	dom	Krzyże 15	
81.	Krzyże	dom	Krzyże 20	
82.	Krzyże	cmentarz ewangelicki	<i>w centrum wsi na wschód od zabudowań</i>	
83.	Krzyże	cmentarz ewangelicki	na zachód od drogi do Karwicy	
84.	Ładne Pole	cmentarz ewangelicki	na północ od drogi prowadzącej przez wieś	
85.	Ładne Pole	cmentarz staroobrzędowców	na północ od drogi prowadzącej przez wieś	
86.	Lipnik	leśniczówka w zespole leśniczówki	Lipnik 1	
87.	Lipnik	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Lipnik 1	
88.	Lipnik	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Lipnik 1	
89.	Lipnik	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Lipnik 1	
90.	Maskulińskie	leśniczówka w zespole leśniczówki	Maskulińskie 1	
91.	Maskulińskie	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Maskulińskie 1	
92.	Maskulińskie	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Maskulińskie 1	
93.	Maskulińskie	cmentarz ewangelicki	na wschód od	

			leśniczówki	
94.	Mikołajki /Głodowo Duże/	szkoła w zespole szkoły	Głodowo Duże	
95.	Mikołajki/Głodowo Duże/	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Głodowo Duże	
96.	Niedźwiedzi Róg	cmentarz ewangelicki	na południe od drogi za zabudowaniami	
97.	Nowa Ukta	dom	Nowa Ukta 13	
98.	Nowa Ukta	dom	Nowa Ukta 14	
99.	Nowa Ukta	dom	Nowa Ukta 17	
100.	Nowa Ukta	cmentarz ewangelicki	po wschodniej stronie drogi do Mikołajek pod lasem	
101.	Onufryjewo	dwór	Onufryjewo 1	
102.	Onufryjewo	dom	Onufryjewo 22	
103.	Onufryjewo	szkoła w zespole szkoły	Onufryjewo 8	
104.	Onufryjewo	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Onufryjewo 8	
105.	Onufryjewo	cmentarz staroobrzędowców	na zachód od wsi, na północ od drogi, w lesie	A-2902 z 4.09.1989 r.
106.	Onufryjewo	cmentarz ewangelicki	na zachód od wsi, na północ od drogi, w lesie	A-2882 z 5.09.1989 r.
107.	Osiniak-Piotrowo	dom	Osiniak-Piotrowo 7	
108.	Osiniak-Piotrowo	dom	Osiniak-Piotrowo 8	
109.	Osiniak-Piotrowo	dom	Osiniak-Piotrowo 16	
110.	Osiniak-Piotrowo	dom	Osiniak-Piotrowo 19	
111.	Osiniak-Piotrowo	dom	Osiniak-Piotrowo 35	
112.	Osiniak-Piotrowo	dom	Osiniak-Piotrowo 38	
113.	Osiniak-Piotrowo	szkoła w zespole szkoły	Osiniak-Piotrowo 11	
114.	Osiniak-Piotrowo	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Osiniak-Piotrowo 11	
115.	Osiniak-Piotrowo	cmentarz ewangelicki	w środku wsi na wzniesieniu	A-2879 z 5.09.1989 r
116.	Osiniak-Piotrowo	cmentarz ewangelicki, rodzinny	przy wjeździe do wsi od wschodu, po północnej stronie drogi	
117.	Osiniak-Piotrowo	cmentarz staroobrzędowców	na północno - zachodnim krańcu wsi	
118.	Osiniak-Piotrowo	cmentarz staroobrzędowców, rodzinny	w centrum wsi, pomiędzy zagrodami	A-2903 z 5.09.1989 r.
119.	Pieczysko Leśniczówka	leśniczówka w zespole leśniczówki	Pieczysko Leśniczówka 1	
120.	Pieczysko Leśniczówka	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Pieczysko Leśniczówka 1	
121.	Pieczysko Leśniczówka	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Pieczysko Leśniczówka 1	
122.	Pieczysko Leśniczówka	cmentarz ewangelicki	po wschodniej stronie drogi prowadzącej do leśniczówki	

123.	Popielno	spichlerz magazyn w pozostałościach zespołu dworskiego	Popielno	
124.	Popielno	park w pozostałościach zespołu dworskiego	/wokół biurowca PAN/	
125.	Popielno	dom w pozostałościach zespołu dworskiego	Popielno 11	
126.	Popielno	dom w pozostałościach zespołu dworskiego	Popielno 12	
127.	Popielno	dom w pozostałościach zespołu dworskiego	Popielno 13	
128.	Popielno	dom w pozostałościach zespołu dworskiego	Popielno 14	
129.	Popielno	cmentarz ewangelicki	po południowej stronie drogi prowadzącej do majątku	
130.	Pranie	leśniczówka, ob. dom mieszkalny w zespole leśniczówki, ob. Muzeum K.I. Gałczyńskiego	Pranie	A-4244 z 22.01.2003 r.
131.	Pranie	budynek gospodarczy, ob. muzeum w zespole leśniczówki, ob. Muzeum K.I. Gałczyńskiego	Pranie	A-4244 z 22.01.2003 r.
132.	Pranie	budynek gospodarczy (kuchnia letnia) w zespole leśniczówki, ob. Muzeum K.I. Gałczyńskiego,	Pranie	A-4244 z 22.01.2003 r.
133.	Pranie	fragment duktu leśnego w zespole leśniczówki, ob. Muzeum K.I. Gałczyńskiego	Pranie	A-4244 z 22.01.2003 r.
134.	Ruciane - Nida	kościół w zespole kościoła ewangelickiego, ob. parafialny rzymskokatolicki p.w. MB Częstochowskiej	Ruciane – Nida, ul. Dworcowa	A-2972 15.12.1989 r.
135.	Ruciane - Nida	dom	ul. Dworcowa 8	A-4442 z 11.12.2006 r.
136.	Ruciane - Nida	dom	ul. Guzianka 22	
137.	Ruciane - Nida	dom	ul. Guzianka 24	
138.	Ruciane - Nida	dom	ul. Guzianka 26	
139.	Ruciane - Nida	dom	ul. Mazurska 3	
140.	Ruciane - Nida	dom	ul. Mazurska 4	
141.	Ruciane - Nida	dom	ul. Mazurska 5	
142.	Ruciane - Nida	dom	ul. Mazurska 12	

143.	Ruciane - Nida	dom	ul. Słowiańska 16	A-4266 z 17.12.2003 r.
144.	Ruciane - Nida	dom	ul. Słowiańska 16	A-4266 z 17.12.2003 r.
145.	Ruciane - Nida	dom	ul. Słowiańska 19	A-4268 z 17.12.2003 r.
146.	Ruciane - Nida	dom	Al. Wczasów 6	
147.	Ruciane - Nida	dom	Al. Wczasów 8	
148.	Ruciane - Nida	dom	Al. Wczasów 10	
149.	Ruciane - Nida	dom	ul. Wiejska 30	
150.	Ruciane - Nida	budynki lokomotywowni ob. warsztatowe w zespole dworca kolejowego przy czynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, mur,1898r	Al. Wczasów	
151.	Ruciane - Nida	wieża wodna w zespole dworca kolejowego przy czynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, mur,1898r.	ul. Dworcowa	
152.	Ruciane - Nida	dom zespole dworca kolejowego przy czynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, mur,1898r.	ul. Dworcowa 5	
153.	Ruciane - Nida	dom w zespole dworca kolejowego przy czynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, mur,1898r.	ul. Dworcowa 7	
154.	Ruciane - Nida	most kolejowy w zespole dworca kolejowego przy czynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, kam.- met.,1898r.	nad rzeką	
155.	Ruciane - Nida	budynek wyłuszcarni w zespole wyłuszcarni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r.
156.	Ruciane - Nida	magazyn szyszek w zespole wyłuszcarni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r.
157.	Ruciane - Nida	magazyn szyszek (boczny) w zespole wyłuszcarni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r.
158.	Ruciane - Nida	budynek produkcyjny	ul. Dworcowa 1	A-4421 z

		w zespole wyłuszczeni nasion		21.06.2006 r.
159.	Ruciane - Nida	budynek biurowy w zespole wyłuszczeni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r.
160.	Ruciane - Nida	budynek mieszkalny w zespole wyłuszczeni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r.
161.	Ruciane - Nida	budynek gospodarczy w zespole wyłuszczeni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r
162.	Ruciane - Nida	budynek wagi i sortowni w zespole wyłuszczeni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r
163.	Ruciane - Nida	magazyn nasion ob. kotłownia w zespole wyłuszczeni nasion	ul. Dworcowa 1	A-4421 z 21.06.2006 r
164.	Ruciane-Nida	leśniczówka w zespole leśniczówki Dębowo	ul. Dworcowa 2	
165.	Ruciane-Nida	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki Dębowo	ul. Dworcowa 2	
166.	Ruciane-Nida	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki Dębowo	ul. Dworcowa 2	
167.	Ruciane-Nida	wieża wodna w zespole przemysłowym	ul. Dworcowa 8d	
168.	Ruciane-Nida	strażnica wodna na stopniu wodnym piętrzącym „Guzianka”	ul. Guzianka	
169.	Ruciane-Nida	śluza na stopniu wodnym piętrzącym „Guzianka”	ul. Guzianka	
170.	Ruciane-Nida	jaz /na rzece Nidka u ujścia jeziora Nidzkiego/ na stopniu wodnym piętrzącym „Guzianka”	ul. Guzianka	
171.	Ruciane-Nida	wieża karabinów maszynowych w umocnieniach mostów w węźle oporu Ruciane – Guzianka	przy moście kolejowym	
172.	Ruciane-Nida	wieża karabinów maszynowych w umocnieniach mostów w węźle oporu Ruciane – Guzianka	przy moście kolejowym	
173.	Ruciane-Nida	wieża karabinów maszynowych w umocnieniach mostów w węźle oporu Ruciane – Guzianka	przy moście nad śluzą Guzianka	
174.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty	Królewski Dąb,	

		Bełdany /Królewski Dąb/, schron piechoty w Pozycji Jezior Mazurskich Grupy Guzianka w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowy brzeg jeziora Bełdany	
175.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty Wielka Guzianka Północ, schron piechoty w Pozycji Jezior Mazurskich Grupy Guzianka w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowy brzeg jeziora Guzianka	
176.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty Wielka Guzianka Południe, schron piechoty w Pozycji Jezior Mazurskich Grupy Guzianka w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowo - zachodni brzeg jeziora Guzianka	
177.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty jezioro Nidzkie Wschód, schron piechoty w Grupie Ruciane-Nida w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowy brzeg jeziora Nidzkie	
178.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty jezioro Nidzkie Zachód, schron piechoty w Grupie Ruciane-Nida w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowo - zachodni brzeg jeziora Nidzkie	
179.	Ruciane-Nida	bateria przewoźnych wieżyczek pancernych 5,3 cm tzw. podkowa /brzeg jeziora Guzianka Mała/ w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowy brzeg jeziora Guzianka	
180.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty Wielka Guzianka Północ bierny schron piechoty w Pozycji Jezior Mazurskich Grupy Guzianka w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowy brzeg jeziora Guzianka	
181.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty Wielka Guzianka Południe bierny schron piechoty w	południowo - zachodni brzeg jeziora Guzianka	

		Pozycji Jezior Mazurskich Grupy Guzianka w węźle oporu Ruciane – Guzianka		
182.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty jezioro Nidzkie Wschód bierny schron piechoty w Pozycji Jezior Mazurskich Grupy Ruciane-Nida w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowy brzeg jeziora Nidzkie	
183.	Ruciane-Nida	Punkt Oporu Piechoty jezioro Nidzkie Zachód bierny schron piechoty w Pozycji Jezior Mazurskich Grupy Guzianka w węźle oporu Ruciane – Guzianka	południowo - zachodni brzeg jeziora Nidzkie	
184.	Ruciane-Nida	kwatery wojskowa rosyjska z I wojny światowej, pocz. XX w. /karta/	/po wschodniej stronie drogi do Kowalika/	
185.	Ruciane-Nida	bezimienny grób	nad Jeziorem Guzianka	
186.	Ruciane-Nida	bezimienna mogiła	po północnej stronie drogi Ruciane-Nida - Pisz	
187.	Ruciane-Nida	cmentarz ewangelicki	ul. Leśna	
188.	Ruciane-Nida	cmentarz ewangelicki ob. komunalny	po wschodniej stronie drogi z Guzianki do Nidy.	
189.	Szeroki Bór	dom	południowo - zachodni brzeg jeziora Guzianka	
190.	Szeroki Bór	budynek inwentarski	południowy brzeg jeziora Nidzkie	
191.	Szeroki Bór	budynek inwentarski	południowo - zachodni brzeg jeziora Nidzkie	
192.	Szeroki Bór	szkoła w zespole szkoły	Szeroki Bór 9	
193.	Szeroki Bór	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Szeroki Bór 9	
194.	Szeroki Bór	dom mieszkalny w pozostałościach zespołu dworca kolejowego przy czynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo 1898r	Szeroki Bór	
195.	Szeroki Bór	budynek gospodarczy w pozostałościach zespołu dworca kolejowego przy	Szeroki Bór	

		czynnym odcinku linii kolejowej EŁK – Ruciane-Nida – Mrągowo 1898r		
196.	Szeroki Bór	leśniczówka Pogorzel, leśniczówka w zespole leśniczówki,	Szeroki Bór 1	
197.	Szeroki Bór	leśniczówka Pogorzel, budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Szeroki Bór 1	
198.	Szeroki Bór	leśniczówka Pogorzel, budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Szeroki Bór 1	
199.	Szeroki Bór	leśniczówka Pogorzel, budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Szeroki Bór 1	
200.	Szeroki Bór	cmentarz ewangelicki	na północ od drogi prowadzącej przez wieś	
201.	Śwignajno Wielkie	spichlerz	Śwignajno Wielkie 5	
202.	Śwignajno Małe	dom	Śwignajno Małe 11	
203.	Śwignajno Małe	dom	Śwignajno Małe 22	
204.	Śwignajno Małe	dom	Śwignajno Małe 24	
205.	Śwignajno Małe	dom	Śwignajno Małe 35	
206.	Śwignajno Małe	dom	Śwignajno Małe 37	
207.	Śwignajno Małe	dom	Śwignajno Małe 42	
208.	Śwignajno Małe	szkoła w zespole szkoły	Śwignajno Małe 28	
209.	Śwignajno Małe	cmentarz ewangelicki	za wsią, od strony północnej , na skraju lasu	A-2879 z 4.09.1989 r.
210.	Śwignajno Małe	cmentarz ewangelicki	wśród pól, ok. 200 m na wschód od wsi	A-2883 z 4.09.1989 r.
211.	Ukta	kościół w zespole kościoła ewangelickiego, ob. rzymskokatolickiego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	Ukta 19	A-2978 z 15.12.1989 r.
212.	Ukta	plebania w zespole kościoła ewangelickiego, ob. rzymskokatolickiego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	Ukta 29	
213.	Ukta	dzwonnica w zespole kościoła ewangelickiego, ob. rzymskokatolickiego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	Ukta 29	
214.	Ukta	dom	Ukta 3	
215.	Ukta	dom	Ukta 6	
216.	Ukta	dom	Ukta 8	
217.	Ukta	dom	Ukta 23	
218.	Ukta	dom	Ukta 30	
219.	Ukta	dom	Ukta 32	

220.	Ukta	dom	Ukta 55	
221.	Ukta	dom	Ukta 56	
222.	Ukta	dom	Ukta 58	
223.	Ukta	dom	Ukta 77	
224.	Ukta	szkoła w zespole szkoły	Ukta 70	
225.	Ukta	karczma obecnie dom	Ukta 36	
226.	Ukta	młyn w zespole młyna	Ukta 41	
227.	Ukta- Śwignajno	dworzec z magazynem spedycji kolejowej w zespole dworca kolejowego przy nieczynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, 1898r	Śwignajno Małe 5, 5a	
228.	Ukta- Śwignajno	budynek mieszkalny w zespole dworca kolejowego przy nieczynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, 1898r	Śwignajno Małe 6	
229.	Ukta- Śwignajno	budynek gospodarczy w zespole dworca kolejowego przy nieczynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, 1898r	Śwignajno Małe 6	
230.	Ukta- Śwignajno	budynek gospodarczy w zespole dworca kolejowego przy nieczynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, 1898r	Śwignajno Małe 6	
231.	Ukta- Śwignajno	budynek mieszkalny w zespole dworca kolejowego przy nieczynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, 1898r	Śwignajno Małe 7	
232.	Ukta- Śwignajno	budynek gospodarczy w zespole dworca kolejowego przy nieczynnym odcinku linii kolejowej Ełk – Ruciane-Nida – Mrągowo, 1898r	Śwignajno Małe 7	
233.	Wejsuny	cmentarz ewangelicki	nad jeziorem Wejsunek	A-2881 z 4.09.1989 r.
234.	Ukta	cmentarz ewangelicki rodziny Kowalewskich	na północ od drogi Ukta – Piecki przy drodze do Kadzidłowa	A-2878 z 4.09.1989 r.

235.	Ukta	cmentarz ewangelicki	po południowej stronie drogi Ukta – Piecki	A-2884 z 4.09.1983 r.
236.	Warnowo	cmentarz ewangelicki	w centrum wsi	
237.	Wejsuny	kościół w zespole kościoła ewangelickiego	Wejsuny	
238.	Wejsuny	plebania	Wejsuny 37	
239.	Wejsuny	dom	Wejsuny 5	
240.	Wejsuny	dom	Wejsuny 13	
241.	Wejsuny	dom	Wejsuny 15	
242.	Wejsuny	dom	Wejsuny 41	
243.	Wejsuny	dom	Wejsuny 45	
244.	Wejsuny	dom	Wejsuny 80	
245.	Wejsuny	dom	Wejsuny 84	
246.	Wejsuny	karczma w zespole dawnej karczmy	Wejsuny 23	
247.	Wejsuny	budynek gospodarczy w zespole dawnej karczmy	Wejsuny 23	
248.	Wejsuny	szkoła w zespole szkoły	Wejsuny 17	
249.	Wejsuny	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Wejsuny 17	
250.	Wejsuny	cmentarz ewangelicki	w centrum wsi, po zachodniej stronie drogi do Rucianego	
251.	Wejsuny Leśniczówka	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Wejsuny Leśniczówka 1	
252.	Wejsuny Leśniczówka	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Wejsuny Leśniczówka 1	
253.	Wejsuny Leśniczówka	cmentarz ewangelicki	w pobliżu leśniczówki, od zachodu	
254.	Wojnowo	cerkiew p.w. Zaśnięcia NMP, w zespole kościoła prawosławnego	Wojnowo 24	A-1489 z 2.09.1983 r.
255.	Wojnowo	plebania w zespole kościoła prawosławnego	Wojnowo 24	A-1489 z 2.09.1983 r.
256.	Wojnowo	molenna staroobrzędowców		A-1459 z 17.03.1983 r.
257.	Wojnowo	molenna w zespole klasztornym staroobrzędowców	Wojnowo 76	A-1455 z 17.03.1983 r.
258.	Wojnowo	dom zakonny w zespole klasztornym staroobrzędowców	Wojnowo 76	A-1455 z 17.03.1983 r.
259.	Wojnowo	dom furtałny w zespole klasztornym staroobrzędowców	Wojnowo 76	A-1455 z 17.03.1983 r.
260.	Wojnowo	dom furtałny w zespole klasztornym staroobrzędowców	Wojnowo 76	A-1455 z 17.03.1983 r.
261.	Wojnowo	brama w zespole klasztornym	Wojnowo 76	A-1455 z 17.03.1983 r.

		staroobrzędowców		
262.	Wojnowo	budynek gospodarczy w zespole klasztornym staroobrzędowców	Wojnowo 76	A-1455 z 17.03.1983 r.
263.	Wojnowo	budynek gospodarczy w zespole klasztornym staroobrzędowców	Wojnowo 76	A-1455 z 17.03.1983 r.
264.	Wojnowo	dom	Wojnowo 13	
265.	Wojnowo	dom	Wojnowo 17	
266.	Wojnowo	dom	Wojnowo 18	
267.	Wojnowo	dom	Wojnowo 39	
268.	Wojnowo	dom	Wojnowo 40	
269.	Wojnowo	dom	Wojnowo 41	
270.	Wojnowo	dom	Wojnowo 46	
271.	Wojnowo	dom	Wojnowo 48	
272.	Wojnowo	dom	Wojnowo 53	
273.	Wojnowo	dom	Wojnowo 63	
274.	Wojnowo	dom	Wojnowo 64	
275.	Wojnowo	cmentarz jednowierców	wokół cerkwi	
276.	Wojnowo	cmentarz parafialny staroobrzędowców	w kompleksie klasztornym, nad brzegiem jeziora Duś	A-1673 z 15.05.1986 r.
277.	Wojnowo	Cmentarz klasztorny staroobrzędowców	w pobliżu klasztoru, na wzgórzu	
278.	Wólka	dom	Wólka 2	
279.	Wólka	budynek inwentarski	Wólka 2	
280.	Wólka	dom	Wólka 7	
281.	Wólka	szkoła w zespole szkoły	Wólka 14	
282.	Wólka	budynek gospodarczy w zespole szkoły	Wólka 14	
283.	Wólka	cmentarz ewangelicki	po wschodniej stronie wsi pod lasem	
284.	Wólka	cmentarz ewangelicki rodzinny	po wschodnie stronie wsi, wśród pól	
285.	Wygryny	dom	Wygryny 17	
286.	Wygryny	dom	Wygryny 21	
287.	Wygryny	dom	Wygryny 22	
288.	Wygryny	dom	Wygryny 42	
289.	Wygryny	dom	Wygryny 46	
290.	Wygryny	dom	Wygryny 49	
291.	Wygryny	karczma w zespole dawnej karczmy	Wygryny 15	
292.	Wygryny	szkoła w zespole szkoły	Wygryny	
293.	Wygryny	młyn	Wygryny	
294.	Wygryny	cmentarz ewangelicki	\po zachodniej stronie drogi pomiędzy Zelwagami a Wygrynami	
295	Wygryny - Zydłagi	cmentarz ewangelicki	po wschodniej stronie drogi pomiędzy Zelwagami a Wygrynami	A-2898 z 5.09.1989 r.

296.	Zameczek	cmentarz ewangelicki	po południowej stronie drogi polnej do Iwanowa, tuż przy drodze	
297.	Zameczek	cmentarz ewangelicki	wśród pól, po południowej stronie drogi polnej do Iwanowa, tuż przy drodze	
298.	Zamordeje	cmentarz ewangelicki	po północnej stronie drogi do leśniczówki Czaple	
299.	Zamordeje	cmentarz ewangelicki	po południowej stronie drogi do leśniczówki Czaple	
300.	Zdróżno	leśniczówka w zespole leśniczówki	Zdróżno	A-4317 z16.02.2005 r
301.	Zdróżno	budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	Zdróżno	A-4317 z16.02.2005 r
302.	Zdróżno	stodoła w zespole leśniczówki	Zdróżno	A-4317 z16.02.2005 r
303.	Zdróżno	piec chlebowy w zespole leśniczówki	Zdróżno	A-4317 z16.02.2005 r
304.	Zdróżno	cmentarz ewangelicki	po zachodniej stronie drogi naprzeciw leśniczówki Zdróżno	
305.	Droga Mikołajki Ukta aleja pomiędzy Nową Uktą a Uktą			
306.	Droga Piecki Ruciane Nida odcinek Gałkowo –Ruciane Nida			